

ภัยใกล้ตัว...จากโทรศัพท์มือถือ

โดย นางลักขณา วีระนาภรณ์
นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๓ (ชลบุรี)

คงเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า ยุคนี้เป็นยุคของการสื่อสาร ที่ไร้พรมแดนจริงๆ ด้วยเทคโนโลยีและวิทยาการสมัยใหม่ที่เราใช้มาเป็นเครื่องมือทำให้เรามี การสื่อสารและรับรู้ข้อมูลได้อย่างกว้างขวาง โทรศัพท์มือถือจึงกลายเป็น สิ่งจำเป็นและเป็นส่วนหนึ่งของการใช้ชีวิตประจำวัน จะเรียกได้ว่าเป็น ๑ ในปัจจัยพื้นฐานของการดำรงชีวิต เพราะทำให้เราสื่อสารกัน ได้ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน ก็สามารถสื่อสารกันได้ตลอดเวลา และแทบจะทุกสถานที่ ปัจจุบันการพัฒนา เทคโนโลยีของโทรศัพท์ จึงไม่ใช่เป็นแค่เพียงรับสาย และโทรออกเท่านั้น แต่ปัจจุบันสามารถใช้ทั้งการดูโทรทัศน์ การเล่นอินเทอร์เน็ต ถ่ายรูป ทำตารางนัดหมายต่างๆ โทรศัพท์มือถือย่อโลกให้เล็กลง ธุรกิจบนมือถืออาจมีส่วนช่วยลดใช้พลังงานในการเดินทาง ลดใช้กระดาษ และทรัพยากรอื่นๆ เป็นต้น จึงทำให้มีการใช้โทรศัพท์กันอย่างแพร่หลาย

ด้วยประสิทธิภาพการทำงานของโทรศัพท์มือถือจึงทำให้เฉลี่ยคนไทยใช้งานมือถือเครื่องหนึ่งเพียง ๒ ปีก่อน จะโยนทิ้งแล้วซื้อเครื่องใหม่ ทั้งที่อายุการใช้งานจริงนานกว่านั้นมาก แต่ละปีมือถือเครื่องใหม่ๆ ถูกผลิตออกมาเกิน กว่าพันล้านเครื่องทั่วโลก แต่การรีไซเคิลกลับมีไม่ถึง ๑ % ฉะนั้นซากมือถือเก่าหลายร้อยล้านชิ้นจึงถูกฝังอยู่ใต้บ่อขยะ หรือไม่ก็กระจัดกระจายอยู่ ทั่วทุกมุมโลก ซึ่งสามารถก่อให้เกิดปัญหามลพิษ แก่สิ่งแวดล้อม ได้ เมื่อทิ้งซาก โทรศัพท์มือถือและซากแบตเตอรี่ ไปปะปนไปกับขยะมูลฝอยชุมชน ส่วนของเปลือกห่อหุ้มจะเสื่อมสภาพและฟุ้งกระจาย สารพิษ/สารเคมีที่อยู่ภายในจะไหลออกมาสู่สิ่งแวดล้อม เข้าสู่ระบบนิเวศและระบบห่วงโซ่อาหาร ผ่านทางดิน น้ำ และอากาศ และก่อให้เกิดอันตราย เช่น พิษของตะกั่ว มีผลทำลายระบบประสาทส่วนกลางและระบบโลหิต การทำงานของไตและการสืบพันธุ์ มีผลต่อการพัฒนาสมองของ เด็ก นอกจากนี้ ยังสามารถสะสมในบรรยากาศ พิษของแคดเมียม สามารถสะสมในร่างกาย โดยเฉพาะที่ไต ทำลายระบบประสาท ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็กและ ภาวะการตั้งครรภ์ พิษของสารหนู ซึ่งใช้ในแผงวงจร จะมีผลทำลายระบบประสาท ผิวหนัง และระบบการย่อยอาหาร หากได้รับในปริมาณมาก อาจทำให้ถึงตายได้ และหากมีการปนเปื้อนในดิน น้ำ ซึ่ง สัตว์และพืชจะรับเข้าสู่ร่างกายและ ลำต้น เมื่อคนกินสัตว์หรือพืชนั้นเข้าไป ก็จะได้รับโลหะหนักสะสมเข้าไปในร่างกายก่อให้เกิดพิษกับร่างกายได้

เราคงต้องยอมรับว่าโทรศัพท์มือถือได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตได้อย่างลงตัว เพราะทำให้ชีวิต สะดวกสบายมากขึ้น การติดต่อสื่อสารก็ง่ายขึ้น จะเห็นได้จากตัวเลขที่จดทะเบียนมือถือทั่วประเทศ และเมื่อหมดอายุ การใช้งานและมีการทิ้งรวมไปกับขยะมูลฝอยทั่วไป จะส่ง ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หรือขณะอยู่ในหลุมฝังกลบวัสดุ ชั้นนอกของแบตเตอรี่จะเกิดการฟุ้ง กระจายหรืออาจแตกเนื่องจากแรงกดทับ ทำให้ สารเคมีที่อยู่ ข้างในซึมออกมาและ ปนเปื้อนน้ำ ผิวดินหรือน้ำ ใต้ดิน ดังนั้น เพื่อแกไขปัญหาดังกล่าว ภาครัฐควรรวมมือจากหลายฝ่ายทั้งภาครัฐและ บริษัทผู้ผลิตในการส่งเสริมความรู้และการรวบรวมซากของโทรศัพท์มือถือไปกำจัด สนับสนุนการรณรงค์ให้ประชาชน ไตร่ผลกระทบบจากการทิ้งซากโทรศัพท์ มือถือและแบตเตอรี่เสื่อมสภาพ อสังแวดล้อมและอันตรายต่อ มนุษย์อย่างต่อเนื่องและกว้างขวาง ตลอดจน จัดหาถังขยะสำหรับเก็บรวบรวมแบตเตอรี่โทรศัพท์ มือถือเสื่อมสภาพในชุมชนอย่าง ทั่วถึงเพื่อให้ประชาชนได้มีการคัดแยกขยะประเภทนี้ก่อนที่จะเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมในอนาคตต่อไป

ที่มา <http://www.stou.ac.th>

[www://sarakadee.com](http://www.sarakadee.com)